

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Disputatio de statione solis, ad Jos. X, 12. 13. 14.

**Abicht, Johann Georg
Werchau, Johann Gottfried**

Lipsiae, 1713

§. XVI.

[urn:nbn:de:bsz:31-130599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130599)

mudistarum concertatio falsa scripturæ interpretatione innixa est. Persuasi enim sunt, Solem bis stetitisse, quia in textu dicitur: *Solem stetitisse in medio cæli*, & deinde additur, *Solem non festinasse occidere circiter die integro*. Sed supra observatum בחצי non significare *in meridiano*, sed tantum *in parte cæli*, vel Latine *in cælo*. Sic בחצי הרדחה non præcise significat *in media nocte*, sed tantum *in nocte*. Convenit חצי medium cum קרב medium, de quo *Glassius* observavit Libr. III. Tr. I. p. m. 675. quod in Latino sermone abundet, quod & de nostro exempla evincunt, Num. XXXI, 29. Jud. XVI, 3. Ruth. III, 8. Ex. XII, 4. &c. Quamvis itaque poeta dicat: *Solem stetitisse in cælo*, & statim addat, *nec occubuisse circiter die integro*, eandem tamen sententiam, diversis verbis repeti putamus: Ejusmodi enim Pleonasmum & verborum abundantiam in scriptura frequenter observamus, quam ad elocutionis varietatem medentem fastidio, non ad diversitatem sententiarum pertinere cum August. in Pl. 104. existimamus. Videatur *Glassius* in *Figuris Grammat.* Lib. IV. Tract. II. p. m. 1230. Nec nobis obstat Talmudistarum auctoritas, quæ tanta non est, ut nos in aliam sententiam pertrahat. Illos enim ex Rhetoricorum præceptorum ignorantia sæpe errores in interpretatione commisisse, isti norunt, qui eorum commentarios evolverunt. Accedit quoque verba illa ex carmine esse desumpta, quis autem nescit figuras Rhetoricas poetis esse frequentissimas. Semel itaque Sol isto die stetit, semel etiam Josua stationem petiit, semelque DEum ejus preces exaudivisse a Scriptore refertur.

§. XVI.

Quia Judæi Nicodemum quendam cum Josua comparant, deque eo referunt, quod non solum pluviam precibus suis impetraverit, sed etiam solem occidentem reduxerit, quid de eo sentiendum sit, breviter adjungemus. Adducam narrationem ex Tract. Taanith. Cap. III. fol. edit. Venet. 19. b. & 20. a. " Tradiderunt Rabbini, quodali quando

quando adscenderint omnes Israelitæ Hierosolymam
 propter festum, & non habuerint aquam ad bibendum.
 Accessisse Nicodemum filium Gorion ad primatem ali-
 quem & dixisse: mutuo da mihi duodecim puteos aqua-
 rum, & ego tibi reddam duodecim puteos aquarum, &
 si non reddidero, dabo tibi duodecim talenta argenti,
 & constituit ipsi tempus. Cum jam accessisset tempus,
 & mane non plueret, misit ad eum primas his verbis:
 redde mihi aut aquam aut pecuniam, quam mihi debes,
 respondit Nicodemus, superest mihi tempus integri diei.
 In meridie iterum eum monuit primas, ut redderet vel a-
 quam vel argentum, quod deberet, respondit illi, adhuc
 aliquid temporis mihi superest. Eo tempore dixit primas:
 toto anno non pluit, & jam pluet? Ingressus est lætus
 balneum. Intrante vero balneum primate, Nicodemus
 ingressus est templum sanctum, dolens & obvelans se di-
 xit: Domine totius mundi, manifestum & notum est ti-
 bi, quod hoc non in meum, neque in familiæ meæ ho-
 norem fecerim, sed quod aquæ exsiccatae fuerint adscen-
 dentibus in templum: mox repleti fuerunt nubibus cœ-
 li, & pluuiam demiserunt, quæ replevit puteos duodecim
 aquis, quæque duravit usque dum egrederetur primas ex
 balneo, & Nicodemus filius Gorion ex templo. Cum in
 platea convenirent, dixit primas: redde mihi pecuniam
 pro aquis, quam mihi debes. Respondit Nicodemus, no-
 vi, quod DEUS benedictus tantum propter te mundum
 commoverit. Respondit primas, est mihi exceptio con-
 tra te, ut requiram a te pecuniam meam, quia Sol jam oc-
 cidit, & aquæ meæ factæ sunt. Regressus est Nicodemus
 in templum & obvelans precatus est his verbis: Domi-
 ne totius mundi, notum est, quod habeas dilectos in
 mundo tuo. Statim dispersæ sunt nubes & resplenduit
 Sol. Eadem hora dixit primas ad Nicodemum, nisi Sol
 per pluuiam obscuratus fuisset, possem jure pecuniam
 meam postulare. Tradunt Rabbinii non fuisse nomen ipsi

E

Nico-

" Nicodemum, sed Bonai, & cur appellatur Nicodemus?
 " quia Sol obscuratus fuit propter ipsum. Tradunt Rabbi-
 " ni, tribus viris promicuisse solem, Mofi, Josuæ & Nicodemo
 " filio Gorion., Nulli dubitamus, hanc narratiunculam inter
 reliquas parabolæ, quas antiqui Judæorum magistri do-
 cendi gratia finxerunt, esse numerandam, quam cum in
 finem excogitarunt, ut precum efficaciam docerent, licet
 Judæorum credulitas eam pro vera historia acceperit. Pos-
 semus hoc ex multis circumstantiis probare, si operæ pre-
 tium esset. Hoc unicum addimus, verosimile non esse,
 quod pro duodecim puteis duodecim talenta h. e. secundum
 Simonii Dictionaire de la Bible Tom. II. p. 621. 18000. Joachi-
 micorum, in specie ut vocant, oblata sint. Tanta aqua-
 rum caritas in urbe, quæ exercitibus maximis Nebucadne-
 zaris & Titi Vespasiani sufficientes aquas præbuit, fidem
 omnem superat. Graviter itaque errarunt Talmudistæ, qui
 Mosen, Josuam est Nicodemum ob miraculorum excel-
 lentiam componunt. Fabulæ occasionem dedisse videtur
 ejus pietas, quæ Judæis antiquis fuit conspicua. Unde quis
 suspicari posset, hunc Nicodemum eundem fuisse, qui Sal-
 vatorem convenit & de salutis via interrogavit, Joh. 3. Sed
 licet aliquis Ben Gorion in Echa Rabhti fol. 64. i. inter
 quatuor בריוטין senatores & aliquis Bonai inter Chri-
 sti discipulos numeretur Sanhedr. fol. 43. i. facile tamen con-
 tingit, ut plures eodem nomine appellentur. Nec proba-
 bile videtur, discipulum Christi tanto elogio a posteris Ju-
 dæis fuisse exceptum. Plura de eo dabit *Lighthfoot* ad c. III. Joh.
 Hor. Hebr. p. 608. sqq. & *Otho* in Lex. Rab. p. 400. Nec plus
 fidei merentur, quæ Vulgata versio in Paral. IV, 22. de quo-
 dam refert, qui Solem stare fecit. In textu Hebræo est עקני
Jôkim, nomen Viri proprium, quod LXX. *Ιωακειμ* reddunt,
 Arabs autem & Syrus, cum pluribus aliis prætermisit. Tar-
 gum-Beckii refert Judæorum allegoricam expositionem: *Et*
prophete Scribarum, qui e familia Josue sunt oriundi, & Gi-
beonite, qui traditi sunt ad serviendum &c. Talmudistæ in
 Baba Bathra Cap. V. & in Jalk. Simeon. P. II. fol. 160. col.

3. inter alia referunt: *Et Jokim est Josua, qui חִקִים H E-
K I M, servavit juramentum Gibeonitis.* Existimamus inde,
Interpretem Vulgatum, audivisse vocem *Jokim* de Josua ex-
plicari, sed id non recte percepisse, & sic errorem in versi-
onem intulisse. Solem quoque Hiskiaæ ætate 2. Reg. XX, 11.
& Es. XXXVIII, 8. stetitisse putant, verum ibi non Solem ste-
tisse, sed Solem vel umbram decem gradus recessisse refer-
tur, fortasse miraculum in sola umbra observatum est, vel
Sol celerrime recessit, quæ prolixius examen requirunt.
Multo minus verisimilia sunt, quæ Turpinus in Vita Caroli
M. Cap. 28. refert: *Ilico ait, eo post illos currente cum sua to-
ta militia Sol stetit immobilis, & prolongata est illa spatia qua-
si trium dierum.* Nisi fallimur, legit Monachus, quæ Just.
Martyr in Dialogo contra Tryphonem in Josuæ Stationem
commentatur: *Stetit Solem 36. horarum, quæ tres dies con-
stituunt naturales.* Hanc imitaturu similia de Carolo com-
mentus est. Quantum fidei Turpino vel Tulpino tribuen-
dum, nos Cave in Histor. Liter. p. 418. docet: *Extat sub Tur-
pini nomine, inquit, Historia de vita Caroli M. & Rolandi apud
Reubertuu Script. Germ. p. 67. Verum hoc opus abjudicant e-
ruditi, Hottomannus, Pap. Massenus, Dunza, Vossius, alii;
tum quod ejus nusquam meminerunt illius seculi Scriptores, tum
quod nimis sit fabulis refertum, denique quod meminit obitus
Caroli M. cum ipsum Turpinum ante Carolum decessisse constat.*
Idem de Turpino sentit Clar. Struvius de Biblioth. Hist. Cap.
vii. §. 2. p. 117. Non dubitatur, auctore nomen Turpini, qui Carolo
M. a secretis fuit, suo libro proposuisse, quo fabulis suis fidem fa-
ceret. Verum enim vero ideo de his traditis miraculis dubita-
mus, quo fidem nostri miraculi a divino Scriptore traditi con-
firmemus. Sol & Luna erant plerarumque gentium Dii, per-
suasarum fiderum stationem afferre toti orbi ruinam. Sed
eorum statione, se universi Dominum esse docet DEus, cujus
mandato obtemperant cuncta creata. Qui duobus Religionis
principiis, fide & obedientia imbuti sunt, sine rel. tione
hoc miraculum amplectentur, & DEum universi
Dominum omnipotentem celebrabunt.

F I N I S.

